

Ó kövek Budája

Lakos az ember csakis valamitől lesz. Attól, hogy belenő valamibe, ami visszafelé lőbelé nő és terjeszkedik tovább. Beleöregedni nem lehet egy környezetbe, csak belefáradni abba. Környezetünk akkor a miénk, ha mi nem lehetünk máséi. Akkor vagyunk otthon, ha nincs távolság testünk, lelkünk, a szellemünk és a minket körülvevő szűkebb világ ethosza között. A benne levés így felcserélhető az *én vagyok*-kal, a *mi vagyunk*-kal. Törekvésünk egybeesik a megérkezési vágyunkkal.

Óbudára közel negyedszázada költöztem Pesterzsébetről, évek bolyongása, kollégiumok és albérletek hosszú sora után. Sokáig idegenkedve forgolódtam a Bécsi úton, fél villamosmegállónyira lakott hozzám Kassák, egymegállónyira tőlem még élt a nagy költő, Orbán Ottó. Pár utcával lejjebb Krúdy koptatta éjszakánként-hajnalonta a már a század elején is kopott macskaköveket. Vártam, várakoztam. Arra, hogy megérkezem. Ez még sokáig váratott magára. Nem találtam fogást a kerületen, nem értettem, főleg nem éreztem, mitől Óbuda Óbuda. Amit szerettem, a Kolosy tér környékének igazi, ritka szép régi kis házait, lebontották, hogy helyükre Disney-forma ál-meseházikokat húzzanak fel. Állítólag magyar Grinzinget terveztek oda, amiből, persze, nem lett semmi (ám miért *persze* ebben az országban minden füstbe ment terv?), a még máig is félbehagyott építkezések, foghíjas, parkolóknak használt, jobb időket megélt telkek jelzik a tervezés és kivitelezés teljes csődjét. A Vörösvári út mérhetetlen panel-óriásait csak utálni lehet annak, aki nem kényszerül lakni is bennük, csakúgy a Szőlő utca betondobozait, illetve a környék régi házai helyére újabban épített hú de modern semmitmondásokat. A Hármashatár-hegyet, ahogy dögöt lepik be a legyek, orrba-szájba beépítették, már annak sincs levegője, aki ott lakik, fogy az erdő fent, reménytelenné mocskolódik a levegő lent. Még a 17-es villamos fapadosait is lecserélték – az „európaiasodó” fővárosban talán az utolsók között – valami (talán cseh-szlovák) műszarra... Minden, ami mozgatható, elmozgatódik, helyére a modern világ modern férc-építészeti és új-ócska közlekedési műtárgyai mozdulnak be.

Már csak a Kerék vendéglő tartja magát itt – és bennem a lelket – kockás terítős asztalaival.

A Gázgyár tündökletes kis munkásházai ugyan még állnak a maguk építészeti remekléseivel, de a „művház”, amelyik egy ideig a már akkor is legendás Stúdió K-nak adott otthont, bezárt – kóraktár lett belőle...

A kövek! Ah, kövek!

Az évezredek kövek, melyekre, melyek mentén épült a környék, még állják az új idők cifra ostromát, és nem hazudják el a beléjük zárult múltat semmilyen irányban.

A kövek még a helyükön, úgy-ahogy.

Aquincum (új és újabb) feltárásaival. Amfiteátrum (kutyaszarral, eldobált csikkekkel, küzdőtéren rendezett focimeccsekkel), de! Római fürdő (a Flórián alatt, erős húgyszagával, látogatatlanságával), de mégis!

Ők az én szomszédjaim, séta- és beszélgetőtársaim, ők az én Óbudám, ők a tágabb családom, szűkebb hazám. Lelki otthonaim. Lelkem temetkezési helyei immár.

NAPÚT

Irodalom, művészet,
környezet

XI. évfolyam 7. szám

A Cédrus Művészeti Alapítvány megbízásából kiadja a Napkút Kiadó Kft. Megjelenik évente tízszer.

Főszerkesztő: **Szondi György**. Szerkesztik: **Bába Szilvia** (művelődés), **Balázs Géza** (nyelvművelés), **Bognár Antal** (próza), **Elek Szilvia** (zene), **Király Farkas** (vers), **Kovács Ildikó** (szöveggondozás), **Prágai Tamás** (dokumentum), **Sebeők János** (környezet), **Szondi Bence** (tördelés), **Vincze Ferenc** (műbírálat), **Wehner Tibor** (művészet).

Szerkesztőségvezető: **Szondi Eszter**. Terjesztés: **Németh Lóránt**.

Napút-kör: **Csűrös Miklós, Gazdag Dávid, Gráfik Imre, Hankiss Elemér, Dr. Koncz Gábor, Radnóti Zsuzsa, Rakovszky Zsuzsa, Schwajda György, Konrad SutarSKI** (tiszteletbeli konzulensek).

Alapította: **Masszi Péter**. Lapterv: **Gosztola Gábor**.

Szerkesztőség: 1014 Budapest, Szentháromság tér 6. mf. sz. 29. • Telefon/fax: (1) 225-3474

E-mail: napkut@gmail.com • Honlap: www.napkut.hu

A Cédrus Művészeti Alapítvány adószáma: 18110661-2-41

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda. Terjeszti a Hírker Zrt. és az NH Zrt. ISSN: 1419-4082

B2-páholy

Zalán Tibor: Ó kövek Budája . . . . . borítóbelső

Előter

Bús Balázs: Város a városban 3

Évgyűrűk

Egy óbudai lokálpatrióta
(Beszélgetés Pintér Endre professzorral) . . . 4

Mustra

Bognár Antal: Prosperus tartozása 8

Kerényi Grácia: Óbudai pékek 19

Petőcz András: Óbuda, téli szürkület 20

Dobai Péter versei 22

Iszlai Zoltán: Csodaváró 28

Fénykör

Agárdi Péter 29; Albert Flórián 30;
Domahidy László 30; Kertész Ákos 31;
Kobzos Kiss Tamás 33; G. Komoróczy Emőke 34;
Konczek József 36; Papp János 37;
Szerdahelyi István 38; Szörényi László 39;
Tóth József 40; Zsidi Paula 43

Bágyoni Szabó István: Hídverők
a Duna partján 45

Kun Árpád: Mese apámról és a krumpliról . . . 49

Hangírás

Tarlós István: Óbudáról
és a braunhaxlerék szerepéről 50

Felelő leletek (Gyimesi László
és Czákó Gábor beszélgetéséből). 52

Gyimesi László: Ez egy másik folyó; Zene . . . 58

Szarka István: Csobánka tér; Graffiti; Óbuda . 60

Kenéz Ferenc: A nagymagyarok
és a kismagyarok 62

Noth Zsuzsánna: Duna-parti kukoricaföld . . . 63

Végh Alpár Sándor: Porcelánhegedű 67

Mátyus Aliz: A Raktár utcai kis lakásból 71

Zenker Katalin: Jelenben a múlt 76

Ágai Ágnes: Egy kis séta térben és időben . . 79

Tárlat

III. kerületi képzőművészek alkotásai
(színes melléklet)

Balázs Tibor: Exilliumi mezők; Genezisek 82
 Lukáts János: Hajnal a hídon 84
 Szepesi Attila versei 85

Hangszóló

Mai dalnokok, antik hangszerrel (Lengyelné Kurucz Katalinnal Elek Szilvia beszélget) . . 88

Ablak

Téka

Toldalagi Pál versei
 (Basa Viktor bevezetőjével) 91
 Fráter Zoltán: Utolsó liter a Kéhlitől 95
 Szentmártoni Szabó Géza:
 Antonio Bonfini cenotáfiuma Óbudán . . 98
 Heltai : Az Bonfinius Antalról
 és annak bölcs írásáról. 102

Nyilas Atilla: Atilla városában. 104
 Mandics György: Atilla sírhelye
 a hajógyári Duna-ág? 106
 Horváth Péter „Kisindján”: A római-parti
 Rabszolgálya. 108
 Nyakas Szilárd: Óbuda vőlegénye 109
 Kiss Károly: Leckék Óbudán 111
 Tóth Péter: Óbudai Társaskör 114
 Szávai Géza: Az Óbudai Regényipari Egylet
 Kalendárium 116
 Mirtse Zsuzsa: Az én kis (Ó)falum 119
 Bedecs László: Álom és szegénység. 125

Ilusztrációk

III. kerületi képzőművészek alkotásai
 27, 48, 51, 57, 59, 70, 78, 84, 105, 124

E számunk szerzői. 128

Melléklet

Káva Téka - Napút-füzetek 37.

Adam Zagajewski: Deszcz nad Paryżem
 (Az Országos Idegennyelvű Könyvtár
 4. műfordítás-pályázatának anyaga)

A kiadvány megjelenését
**Budapest Főváros III. Kerület,
 Óbuda-Békásmegyér Önkormányzata**
 támogatta.

NAPÚT

**Irodalom, művészet,
 környezet**

XI. évfolyam 7. szám

Óbuda

BARLAI LÁSZLÓ FESTMÉNYE

E számunk képzőművész vendégei III. kerületi alkotók: Árkossy István, Barlai László, Csengery Béla, Gábor István, Kőfaragó József, Müller Rita, Pázmándi Antal, Rák Béla, Szentgyörgyi József, Takács Klára és Tenk László.

A szerkesztőség köszöni
 Bogár Ildikó és Gyimesi László
 szervezői segítségét.